

DEBATT

Universitetet Faglig uavhengighet

Sosiologi-studiet ved UiS legger for mye vekt på regionens avhengighet av petroleums-sektoren, mener student Ingvild Fagerheim Skadberg. FOTO: KRISTIAN JACOBSEN

Sosiologi med bismak

► Tilpasningen til arbeidslivet kan gå på tvers av den kritiske tilnærmingen til samfunnet, noe jeg er redd har skjedd ved Universitetet i Stavanger.

Mandag fortalte AUF-ere at ungdom generelt er lite kritiske til oljå, og at dette kan ha med mediernes idylliserte bilde av oljevirkksomheten å gjøre. Her har de miljøbevegelsen i ryggen, spesielt i kritikken mot Statoils reklame om «jakten på skatten». Skatten i denne sammenheng er oljen. Statoil måtte i forrige uke forklare seg til Forbrukerombudet, med god grunn. Å servere barn og unge ukritiske bilder av kompliserte politiske spørsmål er etter alt å dømme uetisk. Men Statoil er ikke alene om dette, jeg mener Universitetet i Stavanger (UiS) også har oljebriller på.

I 2004 fikk Høgskolen i Stavanger universitetsstatus. Seks år senere ble det mulig å ta en bachelorgrad i sosiologi. Den gang ble det sagt at det «var viktig for et universitet med et samfunnsvitenskapelig fakultet å kunne ha noen ordinære disiplinløp. Sosiologi og statsvitenskap er et godt steg i rett retning.» Men hva skal sosiologien og statsvitenskapen inneholde?

Sterkt fokus på petroleum

«Bachelorprogrammet i sosiologi retter seg mot deg som er interessert i å forstå og forklare den verden vi lever

i, både på lokalt, nasjonalt og globalt nivå,» heter det i studiebeskrivelsen. Sosiologi er altså et fagområde som spenner vidt, og UiS reduserte spennvidden ved å dele graden opp i ulike spesialiseringer.

Selv valgte jeg spesialisering i personalledelse, og sammen med flere andre lærer jeg om hvordan jeg leder en bedrift mest mulig effektivt, at oljen er en velsignelse for det norske samfunn og hvor synd det er at vi ikke hadde nok ingeniører til å bygge ut nye oljefelt. I det store og det hele handler det om verdiskapning i form av penger, så vi kan få det godt når vi blir gamle.

Da foreleser ble spurt om vi kunne ha et videre perspektiv på verdiskapning, var svaret at vi lever i et kapitalistisk samfunn som det er vanskelig å melde seg ut av. Men en kunne gjerne ta eksempler fra offentlig forvaltning. Jeg måtte dobbelsjekke om jeg var kommet på rett sted, for dette smakte ikke av sosiologi.

Tilpasset kartet

UiS forsøker med dette å gjøre oss til mer attraktive arbeidssøkere. Og det trengs. De siste tiårene er det blitt et

overskudd av samfunnsvitere i forhold til antall arbeidsplasser, og Universitetet har løst denne kabalen ved å lage spesialiseringer som er mer tilpasset arbeidslivet. Men like mye som vi trenger arbeid, trenger Norge kritiske borgere i et informasjonssamfunn. Tilpasningen til arbeidslivet kan gå på tvers av den kritiske tilnærmingen til samfunnet, noe jeg er redd har skjedd ved Universitetet i Stavanger. Så langt ser det ut som om sosiologigraden er mest sosiologisk i tittelen; innholdet er et terreng tilpasset kartet, og kartet er tilpasset næringslivet.

Visjonen

Det er naturlig at et universitet i en oljehovedstad blir preget av næringslivet. Men det er fortsatt et universitet som skal tilby forskjellige disipliner til kunnskapstørste studenter. «Vi vil utfordre det velkjente og utforske det ukjente,» er visjonen til UiS. Jeg håper så inderlig at de ikke snakker om oljesøk når de sier dette. Så langt kan det nemlig virke sånn.

INGVILD FAGERHEIM SKADBERG

Student ved Universitetet i Stavanger

Stavanger Debatten om Torget

Torget er flott, men kan bli bedre

Torget i Stavanger er blitt et flott skue. Det framstår som et rent og ryddig område, men dessverre uten mennesker til stede. Hensikten med et torg midt i en by regner jeg med skal være å tilby tilreisende og byens befolkning et samlingssted hvor vi møtes og oppholder oss over en viss tid.

Steder å slå seg ned

Jeg foreslår at det blir montert benker og sittegrupper enten i tre- eller steinmateriale slik at det vil være naturlig

for folk å treffes eller oppholde seg der. Det kan gjerne være mobile enheter dersom det er mest praktisk, men det er viktig at de harmonerer med eksisterende miljø.

Vinterstid vil det ikke være fullt så attraktivt som ellers i året, men det er ganske enkelt fordi det blir for mye vind og trekk fra sjøen. De andre månedene i året tror jeg det vil fremstå som et attraktivt sted, og ikke bare en åpen plass slik det er nå.

Turistene fra cruisebåtene kan bru-

ke Torget som et første stopp i sentrum, før de begir seg rundt i gatene. Hyggelig for dem og for oss!

Flere andre torg

Torghandel bør foregå andre steder, som f.eks i Byparken ved Breiavatnet, området utenfor inngangen til Sølvberget Kulturhus eller på Nytorget, hvor det allerede arrangeres brukmarked i løpet av året.

ELIN HALVORSEN

Hinna

Klima

Er klimadebatten «religiøs»?

Meteorolog Sigbjørn Grønås har (Aftenbladet 30.1) helt rett i at debatten om menneskeskapt global oppvarming er «religiøs». Det er et sentralt punkt i protestantismen at mennesket er syndig (også når det gjelder utslipp av CO₂ til atmosfæren).

Men det er bare de færreste som er klar over at det nå er 15 år siden den globale oppvarmingen stanset opp (i 1997). Sannsynligheten for at den ikke var menneskeskapt, men at den hadde sammenheng med forhold på solen, stiger for hvert år som nye observasjoner kommer inn. Vi er nå inne i den solare syklusen nr. 24, som er unormalt svak. Denne syklusen skal nå sitt maksimum en gang neste år. Dersom den neste syklusen, syklus nr. 25, også er svakere, er det en meget dårlig nyhet for blant annet kornproduksjonen i Canada og Europa. Da er det fare for at jorda går inn i en ny lille istid (som mellom 1750 og 1850). Selv om CO₂-innholdet i atmosfæren ennå er jevnt stigende, er det ikke funnet noen sammenheng med påfølgende global oppvarming. Geologiske undersøkelser viser at sammenhengen er omvendt – først kommer den globale oppvarmingen, så kommer CO₂-økningen i jordens atmosfære. Dette er et paradoks og i sterk kontrast til klimaforskernes resultater fra de matematiske modellene de bruker.

Havnivå-stigningen har stoppet

Vi hadde en nedising av Skandinavia og Canada/USA som opphørte for ca 15.000 år siden. Den forrige mellomistiden, som på engelsk kalles Last Interglacial (LIG), hadde vi for ca 130.000 år siden. Paradokset er at når man sammenligner den tiden vi er inne i nå og den som eksisterte i LIG, var den litt varmere og den midlere vannstand i havet var litt høyere enn i dag. Det som også er merkelig, og som forskerne ikke forstår så mye av, er at havnivå-stigningen, som var på ca 1,5 mm per år, plutselig stoppet opp for ca. to år siden. Dermed unngikk vi å få 50 millioner klimaflyktninger fra øyene i Stillehavet innen år 2010, som predikert av FNs klimapanel for ca 10 år siden.

Overraskede politikere

Da det nå er ca. 30 prosent mer drivis i havet rundt Antarktis enn det som er normalt, tyder det på en avkjøling av sydlig halvkule. Det er derfor svært gledelig at den norske klimameldingen er utsatt til juni. De som behandler denne meldingen, bør logge seg på Youtube og se hva som skjedde da det canadiske senatet bestemte seg for å høre på fire geofysikere, geologer og en statistiker, såkalte klimarealister, for å høre deres standpunkter og viten hva angår det fremtidige klimaet på jorda. Etter den halvannen time lange høringen, var en av kommentarene fra senatorene: «Hvorfor har dere ikke kommet fram med disse faktiske opplysningene før?» Forskerne ga ikke noe klart svar, men antydte liten interesse fra media og økonomiske forhold.

Kanskje «religion» også kunne vært nevnt som en viktig faktor? Det kan jo tenkes at vi faktisk ikke har noe med klimaet på jorden å gjøre i det hele tatt. Vi blir jo relativt små, i forhold til de to faktorene som virkelig betyr noe for klimaet: solen og havet (ta fram globusen og still den inn på Stillehavet og opplev å bli liten...).

MARTIN HOVLAND

Geofysiker, Sola

Debattinnlegg

sendes til debatt@aftenbladet.no
Kommentar: inntil 5000 tegn. Legg ved portrettfoto.
Hovedinnlegg: ca. 3500 tegn.

Underinnlegg: ca. 1700 tegn.
Kortinnlegg: 700-1100 tegn.
Alle lengder er inkludert ordmellomrom.

Kronikk

sendes til kronikk@aftenbladet.no
Lengde inntil 6000 tegn inkl. ordmellomrom.
Foto av forfatter legges ved.